

SIVILFORSVARET

KURSPLAN

Opplæring av instruktør som skal forestå
opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Bakgrunn for kurset	s. 3
2.	Kursets plass i opplæringsstrukturen	s. 3
3.	Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe	s. 3
4.	Kursets hovedmål	s. 3
5.	Kursets oppbygging	s. 3
6.	Hovedområder	s. 4
7.	Arbeidsformer	s. 5
8.	Vurdering	s. 5
9.	Litteratur	s. 5
10.	Andre forhold	s. 5

1. Bakgrunn for kurset

Lett lastebil med tilhenger med tillatt totalvekt over 750 kg betinger vanligvis førerkortklasse C1E. Forskrift om førerkort m.m. § 12-3 siste ledd (førerkortforskriften) inneholder særregler for Forsvaret og Sivilforsvaret om opplæring og bruk av kjøretøy.

§ 12-3 annet og siste ledd

Motorvogn/vogntog som betinger førerkort klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 eller D1E kan ved bruk i Forsvarets tjeneste føres av militært personell med førerkort klasse B. Forsvaret har ansvar for at det nyttes kvalifiserte førere som har fått opplæring i bruk og stell av vedkommende kjøretøy etter godkjent program. Opplæringsprogram og opplæring skal registreres av Forsvaret

Tilsvarende gjelder ved bruk i Sivilforsvarets tjeneste under beredskap, hjelpeaksjoner, i forbindelse med øvelser eller annen form for sivilforsvarsopplæring. Dette kan unntaksvis også gjelde annen kjøring som er skriftlig beordret av ansvarlig sjef. Sivilforsvaret har ansvar for at det nyttes førere som har fått opplæring i bruk og stell av vedkommende kjøretøy.

Sivilforsvarets opplæring skal sikre at instruktør innehar nødvendige kompetanse for å kunne forestå opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger.

2. Kursets plass i opplæringsstrukturen

Modellen for føreropplæring i Sivilforsvaret legger opp til at utvalgte tjenestemenn ved Sivilforsvarsdistriktene gjennomgår instruktøropplæring i ulike kjøretøygrupper. Opplæringen kvalifiserer til å kunne forestå opplæring tjenestemenn og tjenestepliktige i sivilforsvarsdistriktet i bruk og stell av kjøretøy.

Det utarbeides kursplaner for hver av de ulike kjøretøygruppene.

3. Kursets varighet, opptakskrav og målgruppe

Opplæringen er på 16 undervisningstimer.

Elev må inneha førerkort i klasse C1E. Elev må ha erfaring med kjøretøygruppen.

Målgruppen for opplæringen er tjenestemenn som skal forestå opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger. Kurset er obligatorisk for tjenestemenn som skal gjennomføre instruktørkurs i andre kjøretøygrupper.

4. Kursets hovedmål

Kursets hovedmål er at eleven skal kunne forestå opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger. Eleven skal kunne vurdere om fører er skikket til å føre lett lastebil med tilhenger.

5. Kursets oppbygging

Hovedområdet i opplæringen består av fagområdet kjøretøyopplæring. Emnene i fagområdet bør gjennomføres i gitt rekkefølge.

Fagområder	Emne nr	Emne	Timer
1. Kjøretøyopplæring	1.1	Administrasjon	1
	1.2	Pedagogikk	7
	1.3	Bruksbestemmelser	1
	1.4	Kjøretøyteknisk	2
	1.5	Kjøretøybehandling	5
		Sum timer totalt	16

6. Hovedområder

Fagområdet gir en samlet oversikt over kompetansemål. For hvert kompetansemål angis hovedmomenter som skal ivaretas i opplæringen. Vektlegging av hovedmomentene må relateres til kompetansemålet og tid til disposisjon i hvert emne.

Kjøretøyopplæring

Målet med opplæringen er at eleven skal

- 1.1 forberedes til gjennomføring av kurs*
- 1.2 ha forståelse for kursplan for opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger, og for grunnleggende pedagogiske prinsipper*
- 1.3 være kjent med aktuelle bruksbestemmelser*
- 1.4 kunne utføre enkel kontroll og vedlikehold av kjøretøyet, samt kunne utføre sikring av kjøretøyet*
- 1.5 kunne mestre kjøretøyet kjøreteknisk*

Emne 1.1 Administrasjon 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal forberedes til gjennomføring av kurs

Hovedmomenter

- administrasjon
- erfaringsutveksling

Emne 1.2 Pedagogikk 7 t

Målet med opplæringen er at eleven skal ha forståelse for kursplan for opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger, og for grunnleggende pedagogiske prinsipper

- kursplan for opplæring av fører av lett lastebil med tilhenger
- mål, undervisning og evaluering
- instruksjon og veiledning
- opplæring i praksis
- oppsetting av kjørergerd

Emne 1.3 Bruksbestemmelser 1 t

Målet med opplæringen er at eleven skal være kjent med aktuelle bruksbestemmelser

Hovedmomenter

- førerkortkrav
- vognkort
- kjørebok
- bruk av bil med og uten tilhenger
- plikter og tiltak ved trafikkuhell
- sikkerhetsbestemmelser

Emne 1.4 Kjøretøyteknisk 2 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne utføre enkel kontroll og vedlikehold av kjøretøyet, samt kunne utføre sikring av kjøretøyet

Hovedmomenter

- forskriftsmessig og forsvarlig stand
- instruksjonsbok
- bremses, hjul og lys
- speil og sikt
- varselinnretninger
- olje og spylervæske

- kupevarmer
- kopling av tilhenger
- sikring av last
- materiellberedskapskontroll
- pålegging av kjetting

Emne 1.5 Kjøretøybehandling 5 t

Målet med opplæringen er at eleven skal kunne mestre kjøretøyet kjøreteknisk

Hovedmomenter

- kjøring framover
- rygging rett bakover og i sving
- plassering av kjøretøy ved vending
- parkering – ulike metoder
- bruk av speil
- bruk av hjelpemann

7. Arbeidsformer

Læringsprosessen frem mot kompetansemålet må ha utgangspunkt i at læring skjer hos eleven gjennom aktivisering. Fordeling mellom teori og praksis må være hensiktsmessig, og opplæringen må bygges på den kompetansen eleven har fra tidligere. Bruk av instruksjon og veiledning vurderes ut i fra elevforutsetningene.

Det er behov for lett lastebil med tilhenger. Kjøretøyene må være av størrelse som betinger førerkortklasse C1E. Antall kjøretøy avpasses etter antall elever, slik at alle får praktisk øving.

Kjøretreningen skal foregå på en åpen plass i en enkel løype for kjøring med bil tilkopleet tilhenger.

8. Vurdering

Det gis ikke kriterier for å kunne måle om eleven har nådd målet. Instruktør skal etter beste skjønn vurdere elevens evne til å beherske lett lastebil med tilhenger.

Kursbevis skal ikke utstedes dersom det er åpenbart at eleven ikke har nådd målet. Elev skal få muntlig begrunnelse for avgjørelsen.

9. Litteratur

Læremateriell som benyttes under planlegging og i opplæringen skal være faglig oppdatert og holde faglig god kvalitet.

10. Andre forhold

Kursbevis utstedes og kan benyttes som kjøretillatelse for den aktuelle kjøretøygruppe.